

ПИЕР ГАМАРА ЗА ЕДИН ЗЛАТЕН КАРАМФИЛ

Превод от френски: Мария Гълъбова, 1971

chitanka.info

Децата вече не умираха. Отсега нататък за тяхната защита бдяха цялата човешка наука и удивителните машини, които изобретателността на хората беше създала. Децата вече не умираха.

Това, за което поетите и писателите бяха мечтали през изминалите години, се беше почти или напълно осъществило — от подвижните тротоари в градовете до главозамайващите ракети. Жита люлееха класове както на полюсите, така и в Сахара. От кредитата се извличаше захар. Нямаше повече гладни. От едно зрънце разложени въглища градовете биваха обливани със светлина. Човекът се разхождаше на луната и вече други планети бяха обект на безкрайната любознателност на жителите на земята. Войната беше нещо отживяло. Но най-хубаво от всичко беше, че децата вече не умираха.

Разбира се, по-късно, с идването на старостта, смъртта настъпваше. Благодарение на огромния напредък на медицината и на хирургията границата на старостта беше много отдалечена. Обаче все пак се умираше.

Но за децата, чието тяло беше младо, чиято кръв пазеше първоначалната свежест на живота, нямаше вече никакви проблеми, почти никакви.

В края на юли тази година стана известно, че един парижки ученик страда от неизвестна треска. Новината беше съобщена във вестниците и по телевизията и възбуди съвсем слабо вълнение. Публиката имаше доверие. Никой не се разтревожи много. Знаеше се, че ако най-близкият медицински център не намереше лек, той щеше да се отнесе до националния център, който ще вдигне в тревога своите изследователски институти и лаборатории. Чуждестранните лаборатории, академии и медицински лица също ще бъдат автоматично осведомени. Трябваше да се каже, че в момента започваше ваканцията и завършваше световният шампионат по футбол. Изминаха няколко дни. Съобщението, отначало на вътрешните страници на вестниците, бе преместено на първата страница, обикновено запазена за културни или научни съобщения от първостепенна важност. Отначало то беше публикувано на две колони после на три.

МАЛКИЯТ ПАРИЖКИ УЧЕНИК ОЩЕ БОЛЕН

НАШИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ НЕ ДАВАТ РЕЗУЛТАТИ

НИ КАЗА ПРОФЕСОР РОБИНЗОН

Статията обясняваше, че малкият Леополд П... бил основно прегледан от проф. Робинзон и неговия екип от Френския национален център. Детето приемало съвсем малко храна. Намирало се в пълно съзнание и не изглеждало да страда много. Никой, абсолютно никой орган не се виждало да е засегнат. Но треската се развивала, макар и бавно, и нищо досега че можело да я спре. Обаче проф. Робинзон оставаше оптимист. Телевизията предаде интервюта с различни величия из лекарските среди и представи семейството П... Семейство на обикновени работници. Бащата, майката и по-големият брат са се радвали винаги на превъзходно здраве.

На другия ден треската се усили, като се появи и слабо бълнуване. Председателят на Медицинската академия в Тбилиси Николай Дженадзе, прекарващ отпуската си на Бермудските острови, взе първата ракета, за да отиде при болния Леополд.

Първите дни на август преминаха в очакване. Треската не преставаше. Дженадзе не се беше още произнесъл. Известният бразилски специалист Артуро Бенедети който трябваше да вземе участие в третата обиколка Земя-Луна, се отказа от пътуването, за да се присъедини към провежданите консултации.

Специални кореспонденти на световната преса нахлуха в Париж. Съобщенията бяха отпечатани на шест колони:

НОВ ПРИСТЪП НА ТРЕСКА

ДИАГНОЗАТА ОЩЕ НЕОПРЕДЕЛЕНА

На 18 август се заговори за пръв път за златния карамфил.

Докато продължаваха медицинските изследвания, бе проведена щателна анкета. Узна се в подробности как е прекарвал времето си

малкият Леополд през седмицата, която предшествуваше заболяването му. Не се откри нищо особено. Училищният лекар, отговорничката по общественото подпомагане, медицинската сестра и самият учител най-напред заявиха, че не са забелязали нищо обезпокоително в работата или играта на малкия Леополд.

След кратко размишление учителят счете за нужно да отбележи, че наблюдавал известна възбуда у ученика при неотдавнашния урок по география, по-точно по време на прожекцията на филм след урока. Това бил един стар филм за пустинята Гоби. Били дадени различни изгледи от пустинята преди разработването ѝ, което я беше превърнало в днешната плодородна земя. В даден момент един от пътешествениците, герой на филма, показал в няколко краткотрайни последователни кадри непознато цвете, вид пустинен карамфил с блестящ жълт цвят и чудно омаен аромат. Той го нарекъл златен карамфил. За нещастие нито един екземпляр не бил запазен и донесен, за да бъде проучен или възпроизведен.

Учителят поясни, че младият Леополд се интересувал от златния карамфил. Попитал можело ли да се види такъв в Ботаническата градина в Париж или другаде? Учителят не бил осведомен и отговорил уклончиво. Детето изглеждало разочаровано. От този разказ стана ясно, че тази неудовлетворена любознателност беше причината на заболяването.

Вестниците отпечатаха тези изявления, без да наблягат особено на случая със златния карамфил.

Детето продължавало да пази леглото. Бяха успели да го накарат да приеме поне минимално количество храна. Въпреки измамния блясък от треската очите му се забулваха с някакво безразличие. То се мъчеше да се усмихне на близките си, на лекарите и изпаднаше в мъчителна дрямка. После, в момент на бълнуване, започваше да говори за златния карамфил. То казваше само: златен карамфил... златен карамфил... златен карамфил...

Един журналист изнесе този факт. Друг не се поколеба да потвърди, че отсега нататък единственият лек ще се състои в намирането на това загадъчно цвете.

Лекарите се съвещаваха непрекъснато. Бяха отправени призиви към лабораториите по растителна анатомия и към музеите в целия свят.

После страшната новина се разнесе от столица в столица. Науката се признаваше за безсилна. Лекарите се оказаха неспособни да определят каква е тази треска, нейните причини и по какви пътища тя можеше да отведе детето до гроба. Опитаха безрезултатно всички възможни лекарства. Напразен труд, детето отпаднаше.

Последното разрешение беше вече това: да се намери цветето и да му се донесе в ръцете.

Посъветваха се с автора на филма и неговите помощници. Три набързо приготвени ракети отнесоха към пустинята Гоби екипите на най-прочутите ботанисти. Копия от филма бяха изпратени във всички страни.

Не можеше да се определи кой е този вид карамфил. Никой учен не го беше охарактеризирал, не му беше дал латинско название, нито поставил в определена фамилия. От него беше запазено само изображението му върху филмовата лента, изображение неопределено и мимолетно. Беше ли това карамфил?

На мястото, където го бяха открили, сега имаше къщи, енергийна централа, овощни и цветни градини.

Академията по география и по геология проведе конференции. Изследователските дружества подготвиха нови експедиции. Техните призови и съобщения полетяха по въздуха. Електроните мозъци сверяха милиони и милиони фишове. Всичките фамилии на карамфила бяха прегледани най-грижливо.

Гласът на болното дете отслабна съвсем. Бялата му, почти прозрачна ръка се вдигаше над завивките, за да начертае неопределената крива на чашка и венче. Опитаха се да му покажат цветя, различни видове карамфили, малки чаени розички... То не се лъжеше. С показалеца си правеше знак — не, не... Искаше карамфила от далечната пустиня, цветето със сатенени листенца и чудно омаен аромат, непознатото чудо.

Цветарите започнаха да търсят. Опитаха се да пресъздадат златния карамфил в парници, където сезоните можеха да се сменят много бързо. Детето едва повдигаше ръка, показалецът му танцуваше от ляво на дясно: не е това цвете.

Детето щеше да умре. Цялото население на земята трепереше за него. Най-смелите измислиха луди експедиции във въздуха: семето на златния карамфил, казваха те, е напуснало земята. Някоя далечна

планета го е прибрала. Затова именно в безкрайните пространства на вселената трябва да се търси тайнственото цвете.

В края на август детето много отслабна. Една сутрин, когато се събуждаше от своя унес, майка му се наведе над него. Сърцето ѝ се разкъсваше от мъка. Тя не знаеше вече какво средство да употреби. С безумната, но естествена сигурност на майките му пошепна:

— Бъди спокоен! Ще имаш златния карамфил. Ще ти го донесат.

— Ще го донесат ли? — попита Леополд съвсем тихо.

— Да, успокой се. Ще го получиш — каза майката.

Всъщност майката се противопоставяше на смъртта. Тя изпитваше едновременно страха и куража на майките от всички времена...

Клепачите му се затвориха. Дишането му отслабна.

„Свърши се — каза си майката. — Ще бъда една от последните, която ще види как умира синът й...“

И внезапно вратата се отвори. Някой влезе в стаята. Златна светлина заля покривките на детето, ръцете и челото му. То отвори очи и се смая.

Карамфили се посипваха върху леглото му. Това бяха неговите, тези, за които беше мечтало, тези, които беше желало. То искаше само един, а получи толкова много. Те пристигнаха от всички краища на света, набрани от изследователи, пътешественици, моряци и водачи на ракети; други бяха създадени благодарение търпението на градинарите... Ето че едно детско желание изпита възможностите на хората, но тези възможности бяха в състояние да отидат още по-далеч — да спасят последното болно дете.

Леополд взе един карамфил, поднесе го към устните си и се усмихна. В очите му се появи блясък, по-различен от този на треската.

— Това е онзи — каза то. — Познах го.

И въздъхна от щастие. Майка му поглади челото му. Опасната треска вече си отиваше, майката го знаеше, тя беше сигурна в това.

Вечерта настъпи. Момчето потъна в дълбок сън със спокойни сънища. И в стаята остана само едно заспало дете, една майка и няколко бледи полегати сенки от светлината на едно цвете.

Публикувано във вестник „Септемврийче“, брой 78/1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.